

Sayı : 1286

Dosya: 1

Öz: Kış hazırlıkları Hk.

ELEKTRİK TEKNİK DAİRESİ REİSLİĞİNE

Umum Müdürlüğün kış hazırlıklarına müteallik 4/9/1963 tarih, 147 sayılı Hizmet Emirleri gereğince, yapılan kış hazırlıkları aşağıda sırasile kayıt ve arz olunur:

I - Fabrika imkânlarının dışında ve üstünde olan mevzulardan:

1) Bircümle Fabrika binalarının kış tesirleri muvacehesinde, gereken bakım ve onarımlarının tetkik, tespit ve yapılması hususu, 3/10/1963 tarih, 1244/2315 sayılı yazımızla Plânlama Dairesine bildirilmiş bulunmakta ve neticesine intizar edilmektedir.

2) Etibank Ereğli Trafo tesislerinin arızasını takiben, Yıldıztepe Trafo merkezinin de âni olarak bakım ihtiyacile 20/8/1963 den 2/10/1963 tarihine kadar, takriben 1,5 ay devre harici kalması neticesinde, şehir cereyan ihtiyacının büyük kısmının Silâhdardan karşılanması neticesinde, Silâhdar kömür stoku azalmış olduğundan ve bundan böyle mevsim icabı şehrin artan takat ve enerjii ihtiyacı dolayısıyla, günlük kömür sarfiyatı 800-1000 Ton civarına yükselerek devam edeceğinden, bir taraftan hava muhalefeti ve diğer taraftan gayri me'mûl hadiselerin zuhuru ile, kömürsüz kalınmaması için, günlük ihtiyaç ile birlikte stokun da arttırılmasını teminen, günlük kömür sevkiyatının 1200 Tondan aşağı düşürülmek üzere, temin ve idamesi hususu ve lüzumu, 3/10/1963 tarih, 1242/2309 sayılı yazımızla, Ticaret Dairesine ehemmiyetle bildirilmiş bulunmaktadır.

3) Alibey deresinin taranması mevzuu da, ötedenberi üzerinde durulmakta bulunulmasına rağmen, henüz müsbet ve tatbiki bir neticeye ulaşılamamış ve tehlike arz eden durumunu muhafaza etmekte bulunup, malûmları üzere, son durum 7/10/1963 tarih, 10444 sayılı yazımızla Banayi Bakanlığına arz edilmiş bulunmaktadır.

Bu arada, priz noktalarının mehmaimkân temizlenmesi hususunda, işletme ihtiyacına göre ve basit araçlarla çalışılmaktadır.

II - Fabrika işletme tesisleri mevzularından:

1) Kömür tesisleri revizyonları;

Bu tesisler, ağır işletme rejimi ihtiyacını karşılayabilmek üzere, devamlı ve mahmûl bir surette çalışmakta olduğundan, ancak günlük bakımı ile uğraşılmakta, ve bu arada işletmenin müsaadesine tabi olarak, yapılması mümkün olan kısmi revizyonlarına gayret sarfolunduğu ve olunacağı tabii bulunmakla beraber, bir yandan gerekli malzeme ve yedek temin ve ihzarında ve diğer taraftan noksan bir personelle mevcut ve yapılması daha zarurî revizyonlar münasebetile büyük müşküller içinde kalınmakta ve işletmenin aksamasında büyük gayret sarfedilmektedir.

2) Kazanlar :

1962 yılının ince kömürle ve ağır bir işletme rejimi içinde cereyan etmesi ve tesislerin umumiyetle esasen eski ve yıpranmış durumda bulunması neticesinde, 1963 yılında kazanların esaslı bir revizyona tabi tutulmalarını zarurî kılmış ve kazanlar ,

Öz: Kış hazırlıkları hk.

6.4. / 1564 / 1

TEKNİK DAIRESİ RAPORU

Umum Müdürlüğün kış hazırlıklarına müteallik 4/2/53 tarih, 147 sayılı Hımet Emirleri gereğince, yapılan kış hazırlıkları aşağıda sırasıyla kayıt ve arz olunur:

I - Fabrika imkânlarının dışında ve üstünde olan mevzuatları:

1) Bilemele Fabrika binalarının kış testleri mevzuatında, gereken bakım ve onarımlarının teknik, tesis ve yapılarık hususunda, 2/10/53 tarih, 1244/2315 sayılı Yazarınla Bilemele Dairesine bildirilmiş bulunmakta ve neticesine intisar edilmiştir.

2) Etibank Ereğli Tesis tesislerinin arızasının takibi den, Yığıltape Tesis tesisinin de aynı olarak bakım ihtiyacına 20/8/53 den 2/10/53 tarihine kadar, takriben 1,5 ay devre harici kalmış neticesinde, şehir gereyan ihtiyacının büyük kısmının Sifârdan karşılanmasında neticesinde, Sifârdan kömür stokunun azalması ve bundan dolayı mevsim icabı şehir arızaları ve enerji ihtiyacı dolayısıyla, günlük kömür arzı 800-1000 Ton civarında Yıkalefere devam edeceğinden, bir taraftan hava müdahaleleri ve diğer taraftan gazın me'mul hadiselerinin önüne geçilmesi, kömürün kalınmasında için, günlük ihtiyaç ile birlikte stokun da artırılması temin, günlük kömür sevkiyatının 1200 Tondan aşağı düşürülmesi üzere, Te'min ve idameat hususunda ve hususunda, 2/10/53 tarih, 1242/2309 sayılı Yazarınla, Ticaret Dairesine ehemmiyetle bildirilmiş bulunmaktadır.

3) Alibey deresinin tarımın mevzuatı, ötedenberi üzerinde durulmakta bulunulmasına rağmen, henüz mübet ve tedbiki bir neticeye ulaşılmamış ve tehlike arz eden durumunu mübâzaa etmekte bulunup, malîyatları üzere, son durum 2/10/53 tarih, 1044 sayılı Yazarınla Bana'yi Bakanlığın arz edilmiş bulunmaktadır.

Bu arada, bir noktalardan me'mulmân teminleme-til hususunda, işletme ihtiyacına göre ve saat aralıkları çalışmaları yapılmıştır.

II - Fabrika işletme tesisleri mevzuatları:

1) Kömür tesisleri revizyonları:

Bu tesisler, ağır işletme rejimi ihtiyacına karşı-yaşadıkları üzere, devamlı ve mahmûl bir surette çalışmakta bulunmuş-undan, ancak günlük bakımı ile uğraşmakta, ve bu arada işletmenin müessesesine tabii olarak, yapılacak olan kış revizyonlarına gayret sarfında ve olmasa da tabii bulunması beraber, bir yan-dan gerekli malzeme ve yedek temin ve ihzarında ve diğer taraftan noksan bir personelle mevzuat ve yapılarık bakım revizyonları müessesetinde büyük müşküller içinde kalmakta ve işletmenin aksa-mamasında büyük gayret sarfedilmektedir.

2) Kazanlar :

1953 yılının ince kömürle ve ağır bir işletme re-jimi içinde gereyan etmesi ve tesislerin umumiyetle esasen eski ve yıpranmış durumda bulunması neticesinde, 1953 yılında kazanların esaslı bir revizyona tabii tutulmalarını arzı kılma ve kazanlar,

işletme müsaadesine tabi olarak, takriben 20-30 gün sürmek üzere birer birer revizyona alınarak onarılmaktadır.

Bu suretle, 5-6-7-8 ve 13 No.11 kazanların revizyonları ikmâl edilmiş, 14 No.11 kazan da revizyon halinde bulunmakta olup, bakiye 1-2-3-4 No.11 nispeten daha küçük takatli kazanların revizyonları da, işletme elverdiği müddetçe, aynı suretle revizyona tabi tutulacaklardır.

Bu münasebetle, 6-10 kömürü temin ve istimali devam edebildiği müddetçe, Silâhdar Santralının kazanlarından garantili olarak 80 MW. ve daha az emniyet dahilinde de 100 MW. temini mümkün olabilecektir.

Ancak son ay içinde 6-10 kömürü ^{Yeni} 0,5-10 kömürü tahsis ve sevkiyatı başlamış olduğundan, bu durum bilhassa kış aylarında tabii olarak aynı emniyeti muhafaza edemeyeceği gibi, henüz revizyondan çıkmış bulunan kazanlar da, kısa bir müddet sonra yeniden revizyon ihtiyacı göstereceklerdir.

Bu itibarla 6-10 kömürü temini hususunda, öteden beri belirtilen bu önemli hâl, aynı önemi muhafaza eder durumda bulunmaktadır.

3) Türbo Alternatör grupları:

1963 yılında VI ve IV No.11 grupların revizyonlarının yapılması mukarrer bulunmakta iken, bunlardan ancak VI No.11 grubun revizyonu yapılabilmiş ve bunu takiben IV No.11 grubun revizyonu için Firmasından montör talep olunduğu sırada, Etibank Yıldıztepe Trafo merkezinin gayri me'mûl olarak devre harici bir duruma girmesi ve Silâhdarın, şehrin cereyansız kalmaması için yaz aylarında 90 MW.1 tecavüz eden azamî takate kadar çalışma ihtiyacı ve zaruretinde kalması neticesinde, IV No.11 grubun revizyona alınması imkânı selbolunmuş ve firmasından davet edilen Montör de, bu arada henüz gelmemiş olduğundan, mevcut işletme durumu muvacehesinde malûmları üzere, Montör talebimiz de ayrıca tekide imkân vermediğinden, neticede bu grubun revizyonunun otomatikman önümüzdeki seneye intikâl edecek bir mahiyet arz etmektedir.

Bu arada 25.000 KVA.lik I No.11 A.E.G. grubu da, bilhassa alternatör arka yatağında tezahür eden normalin üstünde ve çalışması için tehlike arz etmeğe başlayan bir ihtizaz gösterdiğinden, Etibank Yıldıztepe Trafo merkezinin ve bunu bir hafta takiben, Hirfanlı son grubunun da gerekli bakımı bitirilerek servise konmasını takiben, İstanbula tahsis edilen Anadolu cereyanı, normale yakın arttırıldığından, Silâhdar işletmesinde hâsıl olan imkânla, bu I No.11 grubumuzun ihtizazı giderilmek üzere, durdurularak kısmî bir bakıma alınmıştır.

Yapılan tetkik ve muayeneler neticesinde, kaplin ve yatak ayarlamaları iktiza etmiş ve bunlar yapılarak, bir iki deneyi takiben ayak ^{tekrarı} ile personelin bilgili ve gayretli mesaisi neticesinde, eskisinden daha sakin bir hale getirilebilmiştir.

Ancak yalnız memleketimizde değil, Dünya Santralleri işletmelerinde de eşine ender rastlanabilecek, 32 seneyi mütecaviz bir müddet zarfında, 186.000 işletme saati gibi büyük bir kullanma süresi geçirmiş ve halen grubun baş ve nihayeti arasındaki seviye farkı, çürük araziye müstenit temellerin, bu uzun süre zarfındaki tabii çöküntüsü neticesinde, 15 Cm.yi mütecaviz bir seviye farkı tahassül etmiş ve Türbin maflı bir sath üzerinde, çalışır bir duruma girmiş ve bu arada Alternatör Türbin taraf mesnetlerinde gözle görülebilin bariz çöküntü tegayyürleri meydana gelmiş,

işletme müessesesine tabii olarak, takriben 20-30 gün sürmek üzere diğer diğer revizyon alınarak onarılacaktır.

Bu suretle, 5-6-7-8 ve 13 No. 11 kazanların re-
vizyonları ikmal edilmiş, 14 No. 11 kazan da revizyon halinde bu-
lunmakta olup, bakıya 1-2-3-4 No. 11 nispeten daha küçük takatli
kazanların revizyonları da, işletme elverdiği müddetçe aynı an-
yetle revizyon tabii tutulacaktır.

6.4. / 1564 / 2

Bu müessesette, 6-10 kömürü temin ve tatimale
devam edebildiği müddetçe, Silâhlar Santralinin kazanlarından 3-
rantili olarak 80 MW. ve daha az emniyet dahilinde de 100 MW.
temini mümkün olabilecektir.

Ancak son ay içinde 6-10 kömürü 0,5-10 kömür-
ü tabii ve sevkiyatı başlamış bulunduğundan, bu durum bilhassa
kiş aylarında tabii olarak aynı emniyetli maddesiz edemeyeceği gi-
bi, henüz revizyondan çıkmış bulunan kazanlar da, kısa bir müddet
sonra yeniden revizyon ihtiyacı gösterecektir.

Bu itibarla 6-10 kömürü temini hususunda, öteden-
beri belirtilen bu önemli hâl, aynı önemli maddesiz eder durumda
bulunmaktadır.

3) Turpo Alternatör Grupları:

1963 yılında VI ve IV No. 11 grupların revizyon-
larının yapılması mukarrer bulunmakta iken, bunlardan ancak VI
No. 11 grubun revizyonu yapılmış ve buna takiben IV No. 11 grubun
revizyonu için firmasından montör talep olunduğu sırada, Etilbank
Yıldıztepe Trafik merkezinin gayri me'mûl olarak devre hariç bir
duruma girme ve Silâhların, senin cereyanata kalınması için yas
aylarında 90 MW. 1. tesvül eden azami takate kadar çalışma ihtiyacı
ve zaruretinde kalması neticesinde, IV No. 11 grubun revizyonu alın-
ması imkânı selb olunmuş ve firmasından davet edilen montör de, bu
arada henüz gelmemiş bulunduğundan, mevcut işletme durumu muvacehe-
inde malûmaları üzere, Montör talebinde de ayrıca teklife imkân ver-
mediğinden, neticede bu grubun revizyonunun otomatikman önümüzdeki
seneye ihtikâl edecek bir mahiyet arz etmektedir.

Bu arada 25.000 KVA. lik I No. 11 A.B.G. grubu da,
bilhassa alternatör arka yatacında tesahür eden normalin üstünde
ve çalışması için temlik arız etmeye başlayan bir ihtisaz göster-
diğinden, Etilbank Yıldıztepe Trafik merkezinin ve buna bir hafta ta-
kiben, Hirtan'ın son grubunun da gerekli bakımı bitirilerek servise
konması takiben, tabii olarak tabii edilecek olan Angolo cereyanı, norm-
le yakın arttırıldığından, Silâhlar işletmesinde hâsıl olan imkân-
la, bu I No. 11 grubunun ihtisazı giderilmek üzere, derdurularak
krami bir bakımı alınmıştır.

Yapılan tetkik ve muayeneler neticesinde, kaplin
ve yatak ayarlamaları iktiza etmiş ve bunlar yapılarak, bir iki de-
neyi takiben aynı tetkikler ile personelin bilgili ve gayretli mes-
ul neticesinde, eskisinden daha azkin bir hale getirilmiştir.

Ancak yalnız memleketimizde değil, Dünya Santrali-
ları işletmelerinde de eşine ender rastlanabileceği, 32 seneyi mi-
tesvül bir müddet zarfında, 186.000 işletme saatı gibi büyük bir
kullanım süresi geçirmiş ve halen grubun baş ve nihayet arasında
ki servise takir, şükük arzıye müstenit temelidir, bu husun süre-
zarfındaki tabii çokuntan neticesinde, 15 Cm. yi mütevacca bir se-
viye farkı tabii etmiş ve Türbin malî bir sath üzerinde, çar-
gır bir duruma girmiş ve bu arada Alternatör Türbin tarafi manent-
lerinde gözle görülebilen bazı çokuntan teşayürleri meydana gelmiş.

ve netice itibarile hey'eti umumiye halile artık tehlike arzeden bir duruma girmiş bulunması dolayisile, esasen esaslı bir revizyon ihtiyacında bulunan bu grubun, nihayet bu kış çalışmasını da takiben, önümüzdeki yılın ilk müsait aylarından itibaren, âmili firmasının Mütehasşıs bir Şef Montörü nezaretinde, grubun tamamen demonte edilerek, temel tashihi yapılmak suretile ve gerekli aksamı da tebdil ve tashih edilerek, yeniden monte edilmesi zarurî bir hâl almış bulunmaktadır.

Diger taraftan bu grubun halen Almanyada A.E.G. Müessesesinde tamirde bulunan yedek rotorunun da bir an evvel getirtilerek, el altında hazır bulundurulması iktiza etmektedir.

Ayrıca işletme hali imkân verdiği takdirde, önümüzdeki yıl diger grupların revizyonlarının da derpişi icap etmektedir.

4) Elektrik tesisleri:

35 KV. bar dairesinin kesiti kifayetsiz bulunan her iki barı da tebdilen takviye edilmiş ve bütün pnömatik dizjonktörler kısa devre cereyanlarına mütehammil yüksek kesme takatindeki yedeklerle tebdilen monte edilmiş ve bilcümle hücre tesisatı bu günün ihtiyacına cevap verebilecek hale getirilmiştir.

10 KV.luk bar dairesindeki aynı işlerden, ancak işletme halinin müsaadesine tabi olarak, IV No.dan gayri diger jeneratörlerin, dizjonktör ve seksiyonörleri, yüksek kesme takatli pnömatik sistem yenileri ile tebdilen monte edilmiş, keza kuplaj enterrüptör ve seksiyonör hey'eti, aynı suretle yenilenmiş ve fakat diger depar tesisatı ve barlar, şehre devamlı olarak cereyan naklede durumda ve mahmül hâlde bulunup, şebekece cereyan kesilemesi dolayisile, tebdilleri mümkün olamamış, müsait zamanı bekler durumda bulunmakta, bu müsait zaman da ancak yeni santralin servise girerek, Silâhdarın tamamen veya kısmen yedek bir duruma girmesi, zamanı olarak görülmektedir.

Diger bilcümle elektrik tesislerinin, mutad bakım ve onarımları yapılarak, her zaman için normâl hizmetlerini ifa edebilecek bir durumda bulunmalarına çalışılmaktadır.

5) Gayger süzgeç tesisleri, Evaporatör, vesaire gibi tesislerin:

gerekli bakım ve onarımları yapılmış, ve yapılmakta, her zaman olduğu gibi, kış aylarında da muntazaman çalışmaları imkânı sağlanmaya çalışılmaktadır.

6) Persönel durumu:

Çeşitli sebeplerle eksilmiş bulunan Fabrika personelinin, bilindiği gibi Epey müddettir ikmali hususunda büyük gayret sarfedilmiş bulunmasına rağmen, gerekli ve lüzumlu ikmâl, maalesef henüz sağlanamamış bulunmakta, imkânla mukayyet bulunan bu halin tamamlanmasına gayret edilmektedir.

Yukarda kaydolunan ve yerine getirilmesi muktezi ana ihtiyaçlar dışında, Fabrikaca alınması mümkün kışlık tedbirlerin, tabiatile alınacağı ve kaydolunan noksana rağmen, işletmenin intizamla devam ve ihtiyaca cevap verilmesine, şimdiye kadar olduğu gibi mümkün olan azami gayretle devam olunacağı malûmatınıza arz olunur.

i.T. *(Signature)*

i.V.

N.S. *ms.*

F.A. *(Signature)*

FABRİKA MÜDÜRÜ

(Signature)

ve netice itibariyle hey'eti tamamıyla halile artık tehlike arz eden bir durumda bulunmuş bulunması dolayısıyla, esasen esaslı bir revizyon ihtiyacında bulunan bu grubun, nihayet bu kırış çalışmasını da takiben, önümüzdeki yılın ilk müsaite aylarından itibaren, aynı firmadan alınmış bir şel montörün nezaretinde, grubun tamamen demonte edilerek, temel tasahhüs için gerekli işlemler ve gerekli işlemler de tevdi ve tasahhüs edilerek, yeniden monte edilme işlemleri için hâl almış bulunmaktadır.

G-7. / 1564 / 3

Diger taraftan bu grubun halen Almanya'da A.A.G. Müessesesinde tamirde bulunan yedek kotozunun da bir an evvel getirilerek, el altında hazır bulundurulması ıktiza etmektedir. Ayrıca işleme hali imkân verildiği takdirde, önümüzdeki yıl diğer grupların revizyonlarının da derhâlde işleme girilmesi tedbir.

4) Elektrik tesisleri:

35 KV. par tesisinin kesitli kılavyetata bulunan her iki par da tebdilen takviye edilmiş ve bütün pnömomatik dizjontörler kısa devre cereyanlarına mütehammil yüksek kesime takatında ki yedeklerle tebdilen monte edilmiş ve biçiminde hore tesisatı bu günün ihtiyacına cevap verebilecek hale getirilmiştir.

10 KV. luk par tesisindeki aynı işlerden, ancak işleme halinin müessesesine tabii olarak, IV No. dan gayri diger jeneratörlerin, dizjontör ve sekaiyonörleri, yüksek kesime takatlı pnömomatik sistem yenileri ile tebdilen monte edilmiş, kısa kılavyet enterrijtör ve sekaiyonör hey'eti, aynı suretle yenilenmiş ve fakat diger depar tesisatı ve parlar, şerhe devamlı olarak cereyan naklede bulunmuş ve mahmûl hâle bulunup, şebekce cereyan kesilmemesi dolayısıyla, tebdilleri mümkün olamamış, müsaite zamanı bekler durumda bulunmakta, bu müsaite zamanı da ancak yeni santralin servise girerek, silâhdarın tamamen veya kısmen yedek bir durumda girmesi, zamanı ola rak görülmektedir.

Diger biçiminde elektrik tesislerinin, müted bakım ve onarımları yapılarak, her zaman için normal hizmetlerini ifa edecek bir durumda bulmalarına çalışılmaktadır.

5) Gayzer süzgeç tesisleri, Baporatör, vassire gibi tesislerin:

Gerekli bakım ve onarımları yapılmış, ve yapılmakta, her zaman olduğu gibi, kırış aylarında da muntazaman çalışmaları imkân sağlanmaya çalışılmaktadır.

6) Personel durumu:

Çeşitli sebeplerle eksalmış bulunan Fabrika personelinin, bilindiği gibi Bpey müsbettir imkânı nispetinde düylük gayret sarfedilmiş bulunmasına rağmen, gerekli ve ihtiyacı imkânı maaşesol henüz sağlanmamış bulunmakta, imkânla mukayyet bulunması bu halin tamamlanmasına gayret edilmiştir.

Yukarıda kaydolunan ve yerine getirilmesi muhtemel bazı ihtiyacat dışında, Fabrikaya alınması mümkün kırışak tebdillerinin tabiiyle alınacağı ve kaydolunan noksanı rağmen, işleminin intizamla devam ve ihtiyaca cevap verilmemesine, şimdiki kadar olduğu gibi mümkün olan azami gayretle devam oluncaya malûmatınız arz olunur.

FABRİKA MÜDÜRÜ
2. Şubat

I. R. D. İ.
I. V. İ.
M. S. M.
F. A. A.

Sayı : 1288

Dosya: 1

Öz: Kış hazırlıkları Hk.

ELEKTRİK TEKNİK DAİRESİ REİSLİĞİNE

Umum Müdürlüğün kış hazırlıklarına müteallik 4/9/1963 tarih,147 sayılı Hizmet Emirleri gereğince,yapılan kış hazırlıkları aşağıda sırasile kayıt ve arz olunur:

I - Fabrika imkânlarının dışında ve üstünde olan mevzu-
lardan:

1) Bilcümle Fabrika binalarının kış tesirleri muva-
cehesinde,gereken bakım ve onarımlarının tetkik,tespit ve yapılması
hususu,3/10/1963 tarih,1244/2315 sayılı yazımızla Plânlama Dairesine
bildirilmiş bulunmakta ve neticesine intizar edilmektedir.

2) Etibank Ereğli Trafo tesislerinin arızasını taki-
ben,Yıldıztepe Trafo merkezinin de âni olarak bakım ihtiyacile
20/8/1963 den 2/10/1963 tarihine kadar,takriben 1,5 ay devre harici
kalması neticesinde,şehir cereyan ihtiyacının büyük kısmının Silâh-
dardan karşılanması neticesinde,Silâhdar kömür stoku azalmış bulun-
duğundan ve bundan böyle mevsim icabı şehrin artan takat ve enerji
ihtiyacı dolayısıyla,günlük kömür sarfiyatı 800-1000 Ton civarına
yükselerek devam edeceğinden,bir taraftan hava muhalefeti ve diğer
taraftan gayri me'mûl hadiselerin zuhuru ile,kömürsüz kalınmaması
için,günlük ihtiyaç ile birlikte stokun da arttırılmasını teminen,
günlük kömür sevkiyatının 1200 Tondan aşağı düşürülmek üzere,te-
min ve idamesi hususu ve lüzumu, 3/10/1963 tarih,1242/2309 sayılı
yazımızla,Ticaret Dairesine ehemmiyetle bildirilmiş bulunmaktadır.

3) Alibey deresinin taranması mevzuu da, ötedenberi
üzerinde durulmakta bulunulmasına rağmen,henüz müsbet ve tatbiki
bir neticeye ulaşılamamış ve tehlike arz eden durumunu muhafaza et-
mekte bulunup,malûmları üzere,son durum 7/10/1963 tarih,10444 sayılı
yazımızla Banayi Bakanlığına arz edilmiş bulunmaktadır.

Bu arada,priz noktalarının mehmaimkân temizlenme-
si hususunda,işletme ihtiyacına göre ve basit araçlarla çalışılmak-
tadır.

II - Fabrika işletme tesisleri mevzularından:

1) Kömür tesisleri revizyonları;

Bu tesisler,ağır işletme rejimi ihtiyacını karşı-
layabilmek üzere,devamlı ve mahmûl bir surette çalışmakta bulundu-
ğundan,ancak günlük bakımı ile uğraşmakta,ve bu arada işletmenin
müsaadesine tabi olarak,yapılması mümkün olan kısmî revizyonlarına
gayret sarfolunduğu ve olunacağı tabii bulunmakla beraber,bir yan-
dan gerekli malzeme ve yedek temin ve ihzarında ve diğer taraftan
noksan bir personelle mevcut ve yapılması daha zarurî revizyonlar
münasebetile büyük müşküller içinde kalınmakta ve işletmenin aksa-
mamasında büyük gayret sarfedilmektedir.

2) Kazanlar :

1962 yılının ince kömürle ve ağır bir işletme re-
jimi içinde cereyan etmesi ve tesislerin umumiyetle esasen eski ve
yıpranmış durumda bulunması neticesinde,1963 yılında kazanların
esaslı bir revizyona tabi tutulmalarını zarurî kılmış ve kazanlar ,

Öz: Kış hazırlıkları hk.

TEKNIK DAIRESİ RAPORU

1/1565-7-G

Ünvan Müdürlüğün kış hazırlıklarına müttesilik 4/3/65 tarih, 147 sayılı Hizmet Emirleri gereğince, yapılan kış hazırlıkları aşağıda sırasıyla kayıtlı ve arz olunur:

I - Fabrika İmkanlarının genişletilmesi ve sürdürülmesi ile ilgili olarak:

1) Bilhassa Fabrika binalarının kış testleri mevzuatında, gereken bakım ve onarımlarının teknik, tesviye ve yapılmaması, 2/10/65 tarih, 1244/2515 sayılı yazımla Bilgi Dairesine bildirilmiş bulunmaktadır ve neticesinde inşaat edilmiştir.

2) Etibank Ereğli Trafik tesislerinin genişletilmesi için, Yedigöller Trafik merkezinin de aynı olarak bakım ihtiyacıyla 20/8/65 den 2/10/65 tarihine kadar, takdirden 1,5 ay devre haricet kalmış neticesinde, şehir cereyan ihtiyacının büyük kısmının SİİŞ'den karşılanması neticesinde, SİİŞ'den kömür stoklarının alınması ve bu stokların devamlı olarak kullanılabilmesi için, enerji ve elektrik tesislerinin genişletilmesi, günlük kömür arzı için 800-1000 ton civarında depoların inşaatı, diğer taraftan hava muhalefeti ve diğer taraftan gayri me'muri hadiselerin önlenmesi için, kömürün kalınması için, günlük ihtiyacı ile birlikte stokun da artırılması temin edilmiştir. Günlük kömür arzının 1200 Tondan aşağı düşürülmemek üzere, 2/10/65 tarih, 1244/2509 sayılı yazımla, Ticaret Dairesine emniyetle bildirilmiş bulunmaktadır.

3) Alibey deresinin taranması mevzuatı, 6/6/65 tarihinde yürürlüğe girmesiyle birlikte, henüz müdahale ve tedbirler alınmamıştır ve tehlike arz eden durumun muhtemel neticesinde, çalışmaların hızlandırılması için, 7/10/65 tarih, 1044 sayılı yazımla Genel Müdürlüğe arz edilmiş bulunmaktadır.

Bu arada, bu noktaların muhtemel neticesinde, atılacak işlemlerin hızlandırılması ve bu işlemlerin tamamlanması için, gerekli tedbirler alınacaktır.

II - Fabrika işletme tesisleri mevzuatından:

1) Kömür tesisleri mevzuatından:

Bu tesisler, ayrı işletme rejimi ihtiyacını karşılamak üzere, devamlı ve mahallî bir surette çalışmakta bulunmaktadırlar. Ancak günlük bakım ile uğraşmakta, ve bu arada işletmenin muhtemel tehlikeye girmesiyle birlikte, yapılacak işlemlerin hızlandırılması ve bu işlemlerin tamamlanması için, gerekli tedbirler alınacaktır. Bu arada, bu noktaların muhtemel neticesinde, atılacak işlemlerin hızlandırılması ve bu işlemlerin tamamlanması için, gerekli tedbirler alınacaktır.

2) Kazanlar:

1965 yılının önce kömürle ve sonra bir işletme rejimi içinde cereyan etmesi ve tesislerin emniyetle işletilmesi için, gerekli tedbirler alınacaktır. 1965 yılında kazanların işletilmesi hakkında yapılacak işlemlerin tamamlanması için, gerekli tedbirler alınacaktır.

işletme müsaadesine tabi olarak, takriben 20-30 gün sürmek üzere birer birer revizyona alınarak onarılmaktadır.

Bu suretle, 5-6-7-8 ve 13 No.11 kazanların revizyonları ikmâl edilmiş, 14 No.11 kazan da revizyon halinde bulunmakta olup, bakiye 1-2-3-4 No.11 nispeten daha küçük takatli kazanların revizyonları da, işletme elverdiği müddetçe aynı suretle revizyona tabi tutulacaklardır.

Bu münasebetle, 6-10 kömürü temin ve istimali devam edebildiği müddetçe, Silâhdar Santralının kazanlarından garantili olarak 80 MW. ve daha az emniyet dahilinde de 100 MW. temini mümkün olabilecektir.

Ancak son ay içinde 6-10 kömürü ^{yanına} ve 0,5-10 kömürü tahsis ve sevkiyatı başlamış olduğundan, bu durum bilhassa kış aylarında tabii olarak aynı emniyeti muhafaza edemeyeceği gibi, henüz revizyondan çıkmış bulunan kazanlar da, kısa bir müddet sonra yeniden revizyon ihtiyacı göstereceklerdir.

Bu itibarla 6-10 kömürü temini hususunda, ötedenberi belirtilen bu önemli hâl, aynı önemi muhafaza eder durumda bulunmaktadır.

3) Türbo Alternatör grupları:

1963 yılında VI ve IV No.11 grupların revizyonlarının yapılması mukarrer bulunmakta iken, bunlardan ancak VI No.11 grubun revizyonu yapılabilmiş ve bunu takiben IV No.11 grubun revizyonu için Firmasından montör talep olunduğu sırada, Etibank Yıldıztepe Trafo merkezinin gayri me'mûl olarak devre harici bir duruma girmesi ve Silâhdarın, şehrin cereyansız kalmaması için yaz aylarında 90 MW.1 tecavüz eden azamî takate kadar çalışma ihtiyacı ve zaruretinde kalması neticesinde, IV No.11 grubun revizyona alınması imkânı selbolunmuş ve firmasından davet edilen Montör de, bu arada henüz gelmemiş olduğundan, mevcut işletme durumu muvacehesinde malûmları üzere, Montör talebimiz de ayrıca tekide imkân vermediğinden, neticede bu grubun revizyonunun otomatikman önümüzdeki seneye intikâl edecek bir mahiyet arz etmektedir.

Bu arada 25.000 KVA.lik I No.11 A.E.G. grubu da, bilhassa alternatör arka yatağında tezahür eden normalin üstünde ve çalışması için tehlike arz etmeğe başlayan bir ihtizaz gösterdiğinden, Etibank Yıldıztepe Trafo merkezinin ve bunu bir hafta takiben, Hırfanlı son grubunun da gerekli bakımı bitirilerek servise konmasını takiben, İstanbula tahsis edilen Anadolu cereyanı, normale yakın arttırıldığından, Silâhdar işletmesinde hâsıl olan imkânla, bu I No.11 grubumuzun ihtizazı giderilmek üzere, durdurularak kısmî bir bakıma alınmıştır.

Yapılan tetkik ve muayeneler neticesinde, kaplin ve yatak ayarlamaları iktiza etmiş ve bunlar yapılarak, bir iki deneyi takiben ayak tekrarı ile personelin bilgili ve gayretli mesaisi neticesinde, eskisinden daha sakin bir hale getirilebilmiştir.

Ancak yalnız memleketimizde değil, Dünya Santral-ları işletmelerinde de eşine ender rastlanabilecek, 32 seneyi müte-caviz bir müddet zarfında, 186.000 işletme saati gibi büyük bir kullanma süresi geçirmiş ve halen grubun baş ve nihayeti arasındaki seviye farkı, çürük araziye müstenit temellerin, bu uzun süre zarfındaki tabii çöküntüsü neticesinde, 15 Cm.yi müte-caviz bir seviye farkı tahassül etmiş ve Türbin maflı bir satfı üzerinde, çalışır bir duruma gürmüş ve bu arada Alternatör Türbin taraf mesnet-lerinde gözle görülebilen bariz çöküntü tegayyürleri meydana gelmiş,

ve netice itibarile hey'eti umumiye halile artık tehlike arzeden bir duruma girmiş bulunması dolayısıyla, esasen esaslı bir revizyon ihtiyacında bulunan bu grubun, nihayet bu kış çalışmasını da takiben, önümüzdeki yılın ilk müsait aylarından itibaren, âmili firmasının Mühassıs bir Şef Montörü nezaretinde, grubun tamamen demonte edilerek, temel tashihi yapılmak suretile ve gerekli aksamı da tebdil ve tashih edilerek, yeniden monte edilmesi zarurî bir hâl almış bulunmaktadır.

Diger taraftan bu grubun halen Almanyada A.E.G. Müessesesinde tamirde bulunan yedek rotorunun da bir an evvel getirtilerek, el altında hazır bulundurulması iktiza etmektedir.

Ayrıca işletme hali imkân verdiği takdirde, önümüzdeki yıl diger grupların revizyonlarının da derpişi icap etmektedir.

4) Elektrik tesisleri:

35 KV. bar dairesinin kesiti kifayetsiz bulunan her iki barı da tebdilen takviye edilmiş ve bütün pnömatik dizjonktörler kısa devre cereyanlarına mütehammil yüksek kesme takatindeki yedeklerle tebdilen monte edilmiş ve bilcümle hücresel tesisatı bu günün ihtiyacına cevap verebilecek hale getirilmiştir.

10 KV.luk bar dairesindeki aynı işlerden, ancak işletme halinin müsaadesine tabi olarak, IV No.dan gayri diger jeneratörlerin, dizjonktör ve seksiyonörleri, yüksek kesme takatli pnömatik sistem yenileri ile tebdilen monte edilmiş, keza kuplaj enterrüptör ve seksiyonör hey'eti, aynı suretle yenilenmiş ve fakat diger depar tesisatı ve barlar, şehre devamlı olarak cereyan naklede durumda ve mahmül hâlde bulunup, şebeke cereyan kesilemesi dolayısıyla, tebdilleri mümkün olamamış, müsait zamanı bekler durumda bulunmakta, bu müsait zaman da ancak yeni santralin servise girerek, Silâhdarın tamamen veya kısmen yedek bir duruma girmesi, zamanı olarak görülmektedir.

Diger bilcümle elektrik tesislerinin, mutad bakım ve onarımları yapılarak, her zaman için normâl hizmetlerini ifa edebilecek bir durumda bulunmalarına çalışılmaktadır.

5) Gayger süzgeç tesisleri, Evaporatör, vesaire gibi tesislerin:

gerekli bakım ve onarımları yapılmış, ve yapılmakta, her zaman olduğu gibi, kış aylarında da muntazaman çalışmaları imkânı sağlanmağa çalışılmaktadır.

6) Personel durumu:

Çeşitli sebeplerle eksilmiş bulunan Fabrika personelinin, bilindiği gibi Epey müddettir ikmali hususunda büyük gayret sarfedilmiş bulunmasına rağmen, gerekli ve lüzumlu ikmâl, maalesef henüz sağlanamamış bulunmakta, imkânla mukayyet bulunan bu halin tamamlanmasına gayret edilmektedir.

Yukarda kaydolunan ve yerine getirilmesi muktezi ana ihtiyaçlar dışında, Fabrikaca alınması mümkün kışlık tedbirlerin, tabiatile alınacağı ve kaydolunan noksana rağmen, işletmenin intizamla devam ve ihtiyaca cevap verilmesine, şimdiye kadar olduğu gibi mümkün olan azami gayretle devam olunacağı malûmatınıza arz olunur.

i.T. *Y.*
i.V.
N.S. *ms*
F.A. *g.*

FABRİKA MÜDÜRÜ

S. Jallu

ve netice itibariyle hey'eti umumiyeye halife artık tedbirle arz eden bir durumda girme bulmuşlar dolayısıyla esasen esaslı bir revizyon ihtiyacında bulunmuşlardır. Nihayet bu işlemlerin tamamlanması da takli- den önümüzdeki yılın ilk üç aylarından itibaren, aynı firmaya bir yıl süreyle monte edilmiş ve gerekli bakımların tamamlanması demonte edilerek, temel tesahhli yapılmak suretiyle ve gerekli bakımların tamamlanması ile ve tesahhli edilerek, yeniden monte edilmiş ve tesahhli bir hâle almış bulunmaktadırlar.

6-Y. / 1565 / 3

Diğer taraftan bu gruptan halin Almanya'da A.S.G. Müessesesinde tamirde bulunan yedek rotorunun da bir an evvel ge- tirilerek, el altında hazır bulundurulması iktiza etmektedir. Ayrıca işletme hali mümkün olduğu takdirde, ömür- müsbetki yıl diğer grupların revizyonlarının da derhâlde icap etmek- tedir.

4) Elektrik tesisleri:

35 KV. bar dairelerinin kesitli kablolarla bulunan her iki bar da tedbirle takviye edilmiş ve bütün pnömötik dış- çöpler kiras devre cereyanlarının mütehammül yüksek kesime takatinde- ki yedeklerle tedbirle monte edilmiş ve biçimle nöce testleri- ni geçirmişlerdir.

10 KV. ilk bar daireesindeki aynı işlerden, ancak işletme halinin müteahhata tabii olarak, IV No. dan gayri diğer jeneratörlerin, dışçöktör ve sekalyonörleri, yüksek kesime takatli pnömötik sistem yenileri ile tedbirle monte edilmiş, keas küplaj enterriptör ve sekalyonör hey'eti, aynı suretde yenilenmiş ve takat- diğer depar testleri ve derlex, şarje devamlı olarak cereyan hâk- leter durumda ve mahmûl hâlede bulunup, şebekede cereyan kesilmesi- dolayısıyla, tedbirleri mümkün olamamış, müasit zaman bekler durumda bulunmakta, bu müasit zaman da ancak yeni anahtarın servise girerek, silinderginin tamamen veya kısmen yedek bir durumda olması, zamanı ola- rak görülmektedir.

Diğer biçimle elektrik tesislerinin, mutad bakım ve onarımları yapılarak, her zaman için normal işletim hâlede ede- bilcek bir durumda bulunmalarına çalışılmaktadır.

5) Gayzer süzgeç tesisleri, Evaporatör, vesaire gibi tesislerin:

Gerekli bakım ve onarımları yapılarak, ve yerleşim- ler, her zaman olabun gibi, kaç aylarında da muntazaman çalışmaları- için alınmış tedbirler çalışılmaktadır.

6) Personel durumu:

Geçitli sebeplerle eksikliği bulunan Fabrika per- sonelinin, ilintiliği gibi bpey müddetler içinli bulunmuş ve büyük gayret sarfedilmiş bulunmasına rağmen, gerekli ve ilantılı işleri- masleset henüz sağlanmamış bulunmakta, içinli noksayet bulunan bu halin tamamlanmasına gayret edilmiştir.

Yukarıda kaydolunan ve yerine getirilmemiş işleri- ons ihtiyacılar dışında, Fabrikada alınması mümkün işleri- tedbitte alınacağı ve kaybolmuş noksata rağmen, işletmenin bu işleri- devam ve ihtiyacı cevap verilmemesi, şimdiki kadar olabun gibi mümkün olan esami gayretle devam oluncaya malmatınası arz olunur.

FABRİKA MÜDÜRÜ

[Handwritten signature]

1.1.1
1.1.1
1.1.1
1.1.1

H İ Z M E T E M R İ

No.147

1 - İki senedenberi yapılmakta olan kış hazırlıkları bu sene de şimdiden yapılacaktır .

2 - TASITLARDA :

Böya, vasıtaların kaloriferleri, zincir, cüruf, tuz, akümülatör, lastik, plântonlukların boyanması ve antrifriz konulan vasıtalar için antrifriz ihzarı,

3 - ELEKTRİK, HAVAGAZI :

Kömür stoklarını ve fabrikalarda ve şebekelerde alınması gereken lüzumlu bütün tedbirleri bu meyanda kış bastırmadan açılmış tranşelerin ve açılacak tranşelerin mutlaka zamanında bitirilmesi, (ikinci maddedeki diğer hususlar)

4 - TESHİN İŞLERİ :

Gerek kalorifer ve gerekse diğer suretlerle ısınan binalarda bütün bu vasıtalar ilgililer tarafından elden geçirilecek ve noksanları zamanında tamamlanacaktır . Ayrıca kömür stokları da şimdiden ihzar edilecektir .

5 - PLÂNLAMA DAİRESİ :

Yollarda yapılmakta olan ve yapılacak olan onarım işleri zamanında ve seneye bırakılmamak şartile bitirilecek surette tertibat alınacaktır .

İnşahalinde bulunan binaların her türlü hava tesiri ne karşı zamanında çatılarının kapatılmış ve cam, kapı ve sairinin takılmış olması sağlanacaktır . .

Ayrıca onarım ihtiyacı olan yerlerde de bütün onarımlar bitirilmiş olacaktır .

G.Y. / 1566 / 1

6 - LEVAZIM :

Giyecek, yiyecek ve teshin bunlarla ilgili her türlü ikmal hazırlıklarını zamanında bitirmiş olacaktır . Bilhassa işçi giyecekleri daha önceden hazırlanacaktır .

7 - MALZEME TEVZİ VE İKMAL ŞUBESİ :

Vasıtaların âmme hizmetinde devamı bakımından mutlaka lüzumlu ve âcil olan her türlü malzeme veyedek parça ihtiyaçlarını evvelce yapılmış plân gereğince ve Taşıtlar Dairesi Reisliği ile kœordine ederek tamamlayacaktır .

8 - DON DURUMU :

Havaların kışın döna çekmesi yüzünden her hangi bir motör çatlmasına meydan vermemek için lüzumlu tedbirler şimdiden alınacak ve zamanı gelince ikinci bir emre intizar edilmmeden Daire Reislikleri ve emrinde vasıta bulunanlar tarafından tatbik olunacak ve don mevsimi geçinceye kadar devam edilecektir . Bu husus için zamanı gelince meteoroloji ile devamlı surette temas olunacaktır .

9 - ŞOFÖRLER :

İdarede çalışmakta olan şoförlerin büyük bir kısmı bilhassa geceleri ve sabahın erken saatlerinde çok hızlı vasıta kullanmakta ve çok sert ve âni frenler yapmak suretile vatandaşları rahatsız ederek şikâyete sevk etmektedirler . Ayrıca donlu havalarda bu hareketleri müessifkazalara sebebiyet vermektedir . İlgililer şoförlere vasıtalarını iyi ve bilhassa donlu havalarda virajlarda, yokuşlarda, inişlerde ağır vitesle vasıta kullanmalarını ve çok ağır ve yavaş fren yapmalarını şimdiden tenbih edecekler; ve bu hususları tahtalara yazarak bütün şoförlerin haberdar olmalarını sağlayacaklardır .

10 - B A K I M :

İdarenin vasıtalarının ekserisinde bakım ve muayene işlerinin iyi yapılmadığı; hatta bazılarında hiç yapılmadığı üzüntü ile görülmüştür . Bu hal can ve mal emniyetini tehlikeye düşüreceği gibi vasıtaların vaktinden evvel yıpranması dolayısıyla hem millî

G-4. / 1566 / 2

servetin heder olmasına hem de idarenin zarara duçar kılınmasına müncer olmaktadır .

Bilhassa Daire Reisleri ve emirlerinde vasıta çalıştıran Müdürler ve İşyerleri âmirleri hiç olmazsa sabahleyin hizmete çıkarken ve akşam hizmet dönüşü vasıtaların umumî bakım ve muayenelerini sağlayacak tedbirleri ve tertipleri mutlaka aldıracaklardır . Aynı zamanda vasıtayı kullanan şöförlerin tesbit edecekleri arızaları bildirmeleri ve vasıtaya bakmaları devamlı surette kontrolle sağlanacaktır .

11 - Kışın akaryakıt ikmalinin afetler dolayısıyla zamanında yapılamadığı hadiselerle sabit olmuştur . Bu sene de akaryakıt müteahhidinin zamanında ikmal yapamaması yüzünden hizmetin aksaması ihtimaline karşı bütün depoların vaktinden evvel doldurulması için Levazım ile koordine edilerek bilhassa Taşıtlar Dairesince/icab eden tedbirler alınacaktır .

12 - KONTROL HİZMETİ :

Gece geç saatlerle sabahın erken saatlerinde bu hizmetin hemen hemen iyi yapılmadığı görülmektedir . Ve bu yüzden de en çok aksaklıklar husule gelmektedir . Buna karşı tedbir olmak üzere kontrol hizmetinde görevli bütün personelin vasıtaların gece garaja giriş saatine kadar kontrol hizmetinin tanzim edilmesi gerekmektedir . Buna göre emrin alınması ile birlikte lüzumlu tertibat alınacaktır .

13 - Y A N G I N :

Kış aylarında yangın çıkma ihtimalinin kuvvetli bulunması dolayısıyla mevcut yangın tertibatının kuvvetlendirilmesi ve bu işte kullanılacak bütün teçhizat ve malzemenin şimdiden Savunma Sekreterliğince elden geçirtilerek işler duruma getirilmesi sağlanacaktır .

14 - Kış hazırlıkları en geç 1/11/1963 tarihine kadar ikmal edilecek ve ikmal edildiği yazılı olarak ilgililer tarafından Umum Müdürlüğe bildirilecektir . Bundan sonra Umum Müdürlüğe tanzim

6-4-1566/3

edilecek plana göre yerinde hazırlıklar görülecektir .

Gereğinin buna göre yapılmasını önemle rica ederim .

15 - Umum Müdür Muavinlerine , Savunma Sekreterliğine, Daire Reislikleriyle müstakil Müdürlüklere yazılmıştır . Bu emir bütün işyeri amirliklerine aynen tebliğ edilecektir .

*Bu hazırlıkların 1-11-963 tarihine kadar
ilhami ile Umum Müdürlüğe arz edilmek
üzere belgi verilmesi ve aynı
Teh. Da. Ko.*

ORHAN İLTER
UMUM MÜDÜR

Bazı F. K. K. K. K. K.

*Mühür ve pasım Şeytan'ın, yasa dışı ve
bu keskin keskinde yapılmış ve belgi.
Bununla ilgili olarak tespit eden,
16. 9. 963 Pazartesi günü saat 10 da
Cephan'ın durumu hakkında tespit edeniz
6/9/63*

A. Aktan *M*
Ö. Çirpan *[Signature]*
O. Sarıca *[Signature]*
H. Arıkan *[Signature]*
İ. Vergin *R. O.*

N. Süner *MM.*
İ. Görener *[Signature]*
F. Akoğlu *[Signature]*
N. Morali *[Signature]*
N. Kumluca *[Signature]*

MA.

G.4. / 1566 / 4